175949 - Eczacılık Fakültesinde İçki/Alkol Üretmek ve Onu Tatmak Caiz midir?

Soru

Bir arkadaşım eczacılık fakültesinde öğrenci. Derslerden birinde, uygulama kapsamında şarap (alkollü içki) üretmeleri ve birkaç ay sonra da karışımın doğru olup olmadığını anlamak için tadına bakmaları isteniyor. Biz Peygamberimiz (sallallahu aleyhi ve sellem)'in lanetine maruz kalmak istemiyoruz. Çünkü bildiğimiz kadarıyla, Resûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem) içkiyle ilgili on kişiye lanet etmiştir. Bu durumda şarap üretmek hükmen nedir? Öğrenci, hocası tarafından zorunlu tutulduğunda bunu yapmak zorunda mıdır? Biz delilli ve açık bir fetva arıyoruz, zira pek çok Müslüman öğrenci, sahih bir delil görmeden bu işten sakınmıyor. Allah bize ve size güçlü iman ve takvâ ihsan eylesin.

Detaylı cevap

Allah'a hamd olsun.

1.İçki (hamr) ile ilgili hükümler:

Şarap/İçkinin içilmesi, taşınması, satılması, satın alınması ve yapılması haramdır. Nitekim Resûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem) buyurmuştur:

"Resûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem) içki konusunda on kişiye lanet etti: Onu sıkan, sıktıran, içen, taşıyan, kendisine taşınan, içki sunan, satan, parasını yiyen, satın alan ve kendisi için satın alınan."
(Tirmizî, 1295; Ebû Dâvûd, 3674. El-Elbânî, *Sahîhu't-Tirmizî*'de sahih görmüştür).

Dolayısıyla, şarap üretmek —ister içmek, ister tedavi amacıyla olsun— haramdır.

2.Tedavi niyetiyle üretmek de caiz değildir:

Resûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem) şöyle buyurmuştur:

“Şüphesiz Allah hem hastalığı hem de ilacı indirmiştir. Her hastalık için bir deva yaratmıştır. Tedavi olun; fakat haramla tedavi olmayın.”
(Ebû Dâvûd, 3874; el-Elbânî, *Sahîhu’l-Câmi‘*, 1762).

Yine başka bir hadiste, Tarık b. Suveyd el Cu’fi (radıyallahu anh) Rasûlullah’a içki hakkında sormuş, “Ben onu ilaç için üretiyorum” deyince, Resûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem): “O ilaç değil, bilakis hastalıktır.”
(Müslim, 1984) buyurmuştur.

Bu naslar açıkça göstermektedir ki, içki ilaç değil, bilakis hastlalıktır; onunla tedavi caiz değildir.

3.Fıkhî hüküm:

Nevevî şöyle demiştir:

“Bu hadis, şarabın üretilmesinin ve özellikle sirkeye çevrilmesi maksadıyla yapılmasının haram olduğuna delildir. Ayrıca hadiste, şarabın bir ilaç olmadığı açıkça beyan edilmiştir. Dolayısıyla onunla tedavi olmak haramdır; çünkü o ilaç değil, bilakis bir hastalıktır. Onu ilaç niyetiyle kullanmak, aslında sebepsiz yere içmek gibidir. Bu, bizim mezhebimizde (Şâfiîler) sahih olan görüştür.”

Abdullah b. Mes‘ûd (radıyallahu anh) da şöyle demiştir:

“Allah sizin şifanızı, size haram kıldığı şeylerde kılmamıştır.”
(Buhârî, *Sahîh*, 5/2129 – ta‘lîkan).

Buna göre:

- Eğer şarap **içilmek, tedavi maksadıyla kullanılmak veya herhangi bir ilacın parçası olmak üzere** üretiliyorsa, öğrencinin böyle bir üretime katılması **caiz değildir**. Öğrenci, tavrını net bir şekilde ortaya koymalı, dinine sahip çıkmalı ve haram bir fiile katılmayı reddetmelidir.
- Eğer şarap yalnızca **alkolün bilimsel özelliklerini tanımak amacıyla** üretiliyor, ardından

tamamen imha ediliyor, ne içiliyor ne de bir ilaca katılıyorsa, bu durumda **üretim sürecine katılmak caizdir**. Ancak onu tatmak kesinlikle haramdır. Tatma işi gayrimüslimlere bırakılmalıdır.

Sonuç olarak:

Öğrencinin bu çalışmaya katılabilmesi için iki şart vardır:

Üretilen şarabın tamamen imha edilmesi,

Hiç kimsenin onu içmesine veya herhangi bir ilaca katmasına izin verilmemesi.

Bu şartlar sağlanırsa katılmakta sakınca yoktur. Aksi hâlde öğrenci, not kaybı veya başka dünyevî zarar pahasına da olsa katılmamalıdır. Müslüman öğrencilerin tamamı bu tür çalışmalardan uzak durmalı ve üniversiteden dinî ve ahlaki hassasiyetlerini gözetmesini talep etmelidirler.

En doğrusunu Allah bilir.